

Nr 49

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående överlåtelse av vissa, kronan tillhöriga fastigheter; given Stockholms slott den 20 januari 1956.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över kommunikationsärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla de förslag, om vilkas avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

GUSTAF ADOLF

Sven Andersson

Utdrag av protokollet över kommunikationsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 20 januari 1956.

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden ZETTERBERG, TORSTEN NILSSON, STRÄNG, ERICSSON, ANDERSSON, NORUP, HEDLUND, PERSSON, HJALMAR NILSON, LINDELL, NORDENSTAM, LINDSTRÖM, LANGE, LINDHOLM.

Efter gemensam beredning med chefen för finansdepartementet anmäler chefen för kommunikationsdepartementet, statsrådet Andersson, frågor om överlåtelse av vissa fastigheter och anför därvid följande.

Med bifall till Kungl. Maj:ts därom i proposition 1955: 78 framlagda förslag har riksdagen i skrivelse nr 199 bemyndigat Kungl. Maj:t, bland annat, att under budgetåret 1955/56 utan riksdagens samtycke i varje särskilt fall besluta om försäljning av kronan tillhörig fast egendom, såframt taxe-

ringsvärdet eller det vid särskild uppskattning utrönta saluvärdet å egendomen uppgår till högst 50 000 kr., ävensom förklarar, att detsamma skall gälla jämväl beträffande byte av sådan egendom.

Byggnadsstyrelsen, järnvägsstyrelsen och telestyrelsen har anmält tio särskilda ärenden, i vilka värdet av den till överlåtelse föreslagna egendomen överstiger 50 000 kr. I dessa fall erfordras alltså riksdagens medgivande till överlåtelseerna.

Byggnadsstyrelsen

1:o.

Med skrivelse den 5 juli 1955 har *byggnadsstyrelsen* för Kungl. Maj:ts prövning överlämnat ett den 17 juni samma år dagtecknat köpekontrakt, enligt vilket Kungl. Maj:t och kronan genom styrelsen — under förutsättning, att Kungl. Maj:t före den 1 april 1956 godkänner detsamma — för en köpeskilling av 400 000 kr. till svenska uppfinnareföreningen, Stockholm, överlåter tomten nr 9 inom kvarteret Milon i Stockholm jämte därå befintligt bostadshus.

Beträffande köpekontraktet i övrigt torde få hänvisas till handlingarna.

Inledningsvis framhåller styrelsen, att några av de av styrelsen förvaltade fastigheterna i Stockholm är relativt små objekt. I den mån de icke har närmare anknytning till något större av kronan ägt fastighetskomplex, ställer det sig vanligtvis svårt att utnyttja fastigheterna på ett rationellt och ekonomiskt sätt. I de fall förutsättningarna för ett förvärv på godtagbara villkor av angränsande fastigheter i syfte att minska dessa olägenheter bedömes såsom ringa och några särskilda förhållanden ej kan åberopas för ett bibehållande av de förvaltade fastigheterna i kronans ägo, bör dessa avyttras, där godtagbara anbud erhålles.

Den här ifrågavarande fastigheten, som tidigare tillhörde Arméns pensionskassa och ställdes under styrelsens förvaltning år 1939 vid kassans förstatligande, är enligt styrelsen att hänföra till nyss berörda mindre fastigheter. Den är bokförd till 209 000 kr., varav 80 000 kr. i markvärde och 129 000 kr. i byggnadsvärde, vilket senare är helt avskrivet. Byggnaden är omodern och lämpar sig föga till kontor. En del av densamma disponeras f. n. av länsbostadsnämnden i Stockholms län och av statens utlänningskommission. I övrigt är den uthyrd till privata hyresgäster.

En av styrelsen gjord utredning utvisar, att endast en gemensam modernisering av fastigheten tillsammans med någon av de intilliggande fastigheterna skulle ställa sig fördelaktig. Företagna undersökningar rörande möjligheterna att i berörda syfte förvärva någon av dessa fastigheter har emellertid givit negativt resultat.

Med hänsyn till det sagda och då styrelsen efter ingående värdering av fastigheten funnit det avgivna anbudet godtagbart, har styrelsen funnit sig böra träffa avtal om fastighetens försäljning.

Bostadsstyrelsen har i utlåtande den 8 september 1955 förordat bifall till byggnadsstyrelsens framställning.

Departementschefen

Jag tillstyrker den av byggnadsstyrelsen föreslagna försäljningen och hemställer, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att bemyndiga Kungl. Maj:t att godkänna det av byggnadsstyrelsen ingångna avtalet avseende försäljning av tomten nr 9 i kvarteret Milon i Stockholm.

Statens järnvägar

2:o.

Med skrivelse den 13 juni 1955 har *järnvägsstyrelsen* för Kungl. Maj:ts prövning överlämnat ett den 12 mars och 13 juni 1955 ingånget köpeavtal, enligt vilket statens järnvägar — under förutsättning av Kungl. Maj:ts och riksdagens medgivande — för en köpeskillning av 180 000 kr. till fru Clary Thordén överlåter två markområden om ca 7 600 resp. 1 600 m² av fastigheterna Gärdet 1², Dalen 1¹ och Brattås 1⁰ i Uddevalla stad. I försäljningen ingår även en omformarstationsbyggnad med stängsel, ett bostadshus, en skyddsrumbyggnad samt ett järnvägsspår, allt beläget å det förstnämnda området. Områdena med byggnaderna m. m. har utmärkts på en till skrivelsen fogad ritning.

Beträffande avtalet i övrigt torde få hänvisas till handlingarna.

Styrelsen upplyser, att områdena icke åsatts särskilt taxeringsvärde. Byggnadernas bokförda värde per den 30 juni 1955 uppgick till 128 046 kr., varav 48 246 kr. för bostadshuset. Marken har vid försäljningen upptagits till 19 175 kr., befintligt stängsel till 3 000 kr. och järnvägsspåret till 8 000 kr.

Bostadshuset, som är uppfört år 1939, innehåller en trerumslägenhet och två tvårumslägenheter. Centralvärme finns inredd i byggnaden. Årshyran för lägenheterna uppgår till sammanlagt 2 949 kr.

Slutligen upplyser styrelsen, att den samtidigt med här förevarande försäljningsavtal träffat ännu ett avtal med Clary Thordén om förvärv från henne av ett område om ca 20 000 m², varå en ny omformarstation avses skola uppföras. Köpeskillningen har bestämts till 5 000 kr. Som villkor för köpet gäller, att nu ifrågavarande försäljning godkännes av Kungl. Maj:t och riksdagen.

Under hänvisning till det anförda och då den nu till försäljning föreslagna marken och byggnaderna icke är och ej heller beräknas bli erforderliga för statens järnvägar eller, såvitt styrelsen kan bedöma, för något annat statligt ändamål samt då styrelsen finner köpeskillningen antagbar, hemställes om godkännande av avtalet.

Departementschefen

Sedan från bostadsstyrelsen underhand inhämtats, att styrelsen icke har något att erinra i ärendet, anser jag mig böra biträda järnvägsstyrelsens förslag. Jag hemställer alltså, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att bemyndiga Kungl. Maj:t att godkänna det av järnvägsstyrelsen ingångna avtalet avseende försäljning av vissa områden av fastigheterna Gärdet 1², Dalen 1¹ och Brattås 1⁶ i Uddevalla.

3:o.

Med skrivelse den 10 september 1955 har *järnvägsstyrelsen* för Kungl. Maj:ts prövning överlämnat ett den 27 juli och 10 september 1955 ingånget köpeavtal, enligt vilket styrelsen — under förutsättning av Kungl. Maj:ts godkännande — för en köpeskilling av 65 000 kr. till Billesholms glasulls aktiebolag, Billesholm, försäljer ett markområde om ca 2 500 m² av fastigheten Billesholms gård 1² i Södra Vrams socken, Malmöhus län, jämte därå befintligt bostadshus med uthus. Området med byggnaderna har utmärkts på en till avtalet fogad karta. Beträffande denna och avtalets bestämmelser i övrigt torde få hänvisas till handlingarna.

Järnvägsstyrelsen meddelar, att området med byggnaderna åsatts ett taxeringsvärde av 70 000 kr., varav 65 200 kr. belöper sig på bostadshuset och 4 800 kr. på marken. Bostadshuset rymmer fem lägenheter om vardera två rum och kök. Hyrorna härför uppgår till sammanlagt 2 572 kr. per år. F. n. är dock två lägenheter outhyrda.

Skånes värderingsinstitut för fastigheter har på uppdrag av styrelsen besiktigat området och byggnaderna och därvid värderat dem till 65 000 kr. Institutet anför i sitt utlåtande bl. a., att bostadshuset är synnerligen omodernt. Det torde icke kunna uthyras utan mycket genomgripande moderniserings- och ombyggnadsarbeten.

Under hänvisning till det anförda och då ifrågavarande bostadshus jämte mark icke är eller beräknas kunna bliva erforderligt för statens järnvägar eller, såvitt styrelsen kan bedöma, för något annat statligt ändamål, hemställer styrelsen om godkännande av avtalet.

Bostadsstyrelsen har i yttrande den 16 december 1955 förklarat den överenskomna köpeskillingen skälilig.

Departementschefen

Jag tillstyrker den av järnvägsstyrelsen föreslagna försäljningen och hemställer, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att bemyndiga Kungl. Maj:t att godkänna det av järnvägsstyrelsen ingångna avtalet avseende försäljning av visst område av fastigheten Billesholms gård 1² i Södra Vrams socken, Malmöhus län.

4:o.

Med skrivelse den 10 september 1955 har *järnvägsstyrelsen* för Kungl. Maj:ts prövning överlämnat ett mellan styrelsen och Nässjö stad genom dess drätselkammare den 13 juli och 10 september 1955 ingånget köpeavtal, enligt vilket styrelsen — under förutsättning av Kungl. Maj:ts godkännande — för en köpeskilling av 271 000 kr. till staden försäljer följande där belägna fastigheter, nämligen tomterna nr 4, 5, 6 och 7 i kvarteret Västanbo jämte åbyggnader, tomterna nr 2, 3, 4 och 5 i kvarteret Västanå jämte åbyggnader samt den obebyggda tomten nr 6 i sistnämnda kvarter.

Beträffande avtalet i övrigt torde få hänvisas till handlingarna.

Stadsfullmäktige i Nässjö har genom beslut den 25 februari 1955 bemyndigat drätselkammaren att för stadens räkning inköpa fastigheterna för den angivna köpeskillingen. Beslutet har vunnit laga kraft.

Järnvägsstyrelsen meddelar, att de å tomterna befintliga åtta bostadshusen är uppförda under åren 1919—1921 av trä i två våningar och inrymmer envar fyra lägenheter om två rum och kök. I samtliga lägenheter finnes wc med tvättställ och i två av husen centralvärme. Fastigheternas sammanlagda taxeringsvärde uppgår till 264 400 kr. och de årliga hyrorna till sammanlagt 18 698 kr.

Med undantag av att två hus utrustats med elspisar och modern köksinredning har hittills endast normala underhållsarbeten utförts. Gjorda beräkningar har gett vid handen, att en modernisering skulle dra en kostnad av ca 500 000 kr. Efter moderniseringen beräknas avkastningen öka med 22 500 kr. per år, vilket emellertid endast motsvarar 4,5 % ränta på det härför erforderliga kapitalet.

På grund härav och då bostadsbehovet för statens järnvägars personal anses kunna tillgodoses inom den privata och kommunala hyresverksamheten i staden, utbjöd styrelsen fastigheterna å offentlig auktion, vilken ägde rum den 28 januari 1955. Bästa anbudet, 271 000 kr., lämnades därvid av staden.

Fastigheterna är inte och beräknas ej heller bli erforderliga för statens järnvägar eller, såvitt styrelsen kan bedöma, för något annat statligt ändamål.

Bostadsstyrelsen vill i utlåtande den 19 januari 1956 icke motsätta sig försäljning till det angivna priset.

Departementschefen

Jag förordar bifall till järnvägsstyrelsens förslag och hemställer, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att bemyndiga Kungl. Maj:t att godkänna det av järnvägsstyrelsen träffade avtalet angående försäljning av tomterna nr 4, 5, 6 och 7 i kvarteret Västanbo samt tomterna nr 2, 3, 4, 5 och 6 i kvarteret Västanå, allt i Nässjö.

5:o.

Med skrivelse den 25 oktober 1955 har *järnvägsstyrelsen* till Kungl. Maj:ts prövning överlämnat ett mellan styrelsen och Ronneby stad genom dess drätselkammare den 1 och 25 oktober 1955 ingånget köpeavtal, enligt vilket styrelsen — under förutsättning av Kungl. Maj:ts samt stadsfullmäktiges i Ronneby godkännande — för en köpeskilling av 52 424 kr. till staden försäljer där belägna stadsägan nr 129 A.

Beträffande avtalet i övrigt torde få hänvisas till handlingarna.

Stadsfullmäktige i Ronneby har den 23 september 1955 uppdragit åt drätselkammaren att träffa avtal om förvärv av fastigheten till det i köpeavtalet angivna beloppet. Beslutet har vunnit laga kraft.

Styrelsen meddelar, att stadsägan omfattar 6 553,1 m², är obebyggd och icke särskilt taxerad.

Försäljningen har enligt styrelsen skett, för att staden bl. a. skall kunna lösa frågan om utfartsväg från ett av styrelsen tidigare försålt område (prop. 1955:92 pt 2, SU 85, Rskr. 226). Marken är inte f. n. och beräknas ej heller i framtiden bli erforderlig för statens järnvägar eller, såvitt styrelsen kunnat utröna, för något annat statligt ändamål.

Departementschefen

Jag tillstyrker järnvägsstyrelsens förslag och hemställer, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att bemyndiga Kungl. Maj:t att godkänna det av järnvägsstyrelsen ingångna avtalet avseende försäljning av stadsägan nr 129 A i Ronneby.

6:o.

Med skrivelse den 12 november 1955 har *järnvägsstyrelsen* för Kungl. Maj:ts prövning överlämnat ett mellan styrelsen och Landskrona stad genom dess drätselkammare den 31 oktober och 8 november 1955 ingånget bytesavtal, enligt vilket statens järnvägar till staden överlåter markområden i staden om sammanlagt ca 21 800 m², utgörande delar av tre stadsägor, och staden till statens järnvägar överlåter markområden om tillhoppa ca 60 250 m², omfattande fyra järnvägsövergångar samt delar av tre stadsägor. Någon mellanavgift skall ej utgå. Befintliga byggnader och anläggningar ingår ej i överlåtelseerna. Avtalet har gjorts beroende av Kungl. Maj:ts godkännande. Områdena har utmärkts på en till avtalet hörande karta. Beträffande denna och avtalets bestämmelser i övrigt torde få hänvisas till handlingarna.

Stadsfullmäktige i Landskrona har den 20 juni 1955 antagit av drätselkammaren framlagt förslag till berörda markbyte, vilket beslut vunnit laga kraft.

Byggnadschefen Bror Jeppsson och mätningssingenjören Gösta Nordlöf har enligt intyg den 2 april 1955 värderat de till staden överlåtna områdena till 209 550 kr. och den till statens järnvägar överlåtna marken till 210 875 kr.

De till staden överlåtna områdena är inte f. n. och beräknas ej heller i framtiden bli erforderliga för statens järnvägar eller, såvitt styrelsen kan bedöma, för något annat statligt ändamål.

Departementschefen

Jag biträder järnvägsstyrelsens förslag och hemställer, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att bemyndiga Kungl. Maj:t att godkänna det mellan järnvägsstyrelsen och Landskrona stad träffade avtalet om byte av vissa markområden i Landskrona.

7:o.

Med skrivelse den 17 november 1955 har *järnvägsstyrelsen* för Kungl. Maj:ts prövning överlämnat ett mellan styrelsen och Alingsås stad genom dess drätselkammare den 28 oktober och 17 november 1955 ingånget köpeavtal, enligt vilket styrelsen — under förutsättning av Kungl. Maj:ts och riksdagens medgivande — för en köpeskilling av 85 000 kr. till staden försäljer ett område om ca 7 500 m² av stadsågan nr 1001 i kvarteret Holmen i staden jämte därå befintliga byggnader. Området har utmärkts på en till avtalet hörande karta. Beträffande denna och avtalets innehåll i övrigt torde få hänvisas till handlingarna.

Stadsfullmäktige i Alingsås har den 23 november 1954 bemyndigat drätselkammaren att för stadens räkning sluta avtal om förvärv av området för det i köpeavtalet angivna beloppet. Beslutet har vunnit laga kraft.

Styrelsen meddelar, att området icke är särskilt taxerat. Det per den 30 juni 1955 bokförda nettovärdet för de å området befintliga byggnaderna — ett år 1866 uppfört bostadshus om tre rum och kök, växthusanläggning jämte pannrum samt uthus — uppgick till 68 678 kr. Bostadshuset ger en årlig hyresintäkt av 1 075 kr.

Marken eller byggnaderna är inte f. n. och beräknas ej heller i framtiden bli erforderliga för statens järnvägar eller, såvitt styrelsen kunnat utröna, för något annat statligt ändamål.

Bostadsstyrelsen framhåller i utlåtande den 16 december 1955, att området enligt förslag till stadsplan skall disponeras för tomt till förenings- och församlingslokaler samt för gatu- och parkändamål. Styrelsen finner den angivna köpeskillingen skälig.

Departementschefen

Jag finner mig böra godtaga järnvägsstyrelsens förslag och hemställer, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att bemyndiga Kungl. Maj:t att godkänna det av järnvägsstyrelsen ingångna avtalet angående försäljning av viss del av stadsägan nr 1001 i Alingsås.

8:o.

Med skrivelse den 26 november 1955 har *järnvägsstyrelsen* för Kungl. Maj:ts prövning överlämnat ett den 19 och 26 november 1955 undertecknat köpeavtal, enligt vilket styrelsen — under förutsättning av Kungl. Maj:ts och riksdagens medgivande — för en köpeskillning av 80 000 kr. till direktören Erik Hansson, Uddevalla, försäljer tomten nr 5 i kvarteret Snickaren i Strömstad jämte därå befintlig byggnad.

Beträffande avtalets innehåll i övrigt torde få hänvisas till handlingarna.

Styrelsen meddelar, att byggnaden innehåller sex bostadslägenheter, varav två lägenheter om tre rum och kök jämte badrum, två om ett rum och kök samt två om ett rum och kokvrå, ävensom garage för sex bussar jämte verkstad och förråd. Taxeringsvärdet är 60 000 kr. Hyresinkomsterna utgör 8 590 kr. De årliga utgifterna har under tiden 1950—1954 uppgått till i medeltal 5 835 kr.

Det i byggnaden inrymda garaget har blivit överflödigt för statens järnvägar, sedan nytt sådant färdigställt för landsvägsbussarna i Strömstad. Fastigheten är inte och beräknas ej heller i framtiden bli erforderlig för statens järnvägar eller, såvitt styrelsen kan bedöma, för något annat statligt ändamål.

Bostadsstyrelsen anser i utlåtande den 16 december 1955 den överenskomna köpeskillningen skälig.

Departementschefen

Jag biträder järnvägsstyrelsens förslag och hemställer, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att bemyndiga Kungl. Maj:t att godkänna det av järnvägsstyrelsen ingångna avtalet angående försäljning av tomten nr 5 i kvarteret Snickaren i Strömstad.

Televerket

9:o.

Med skrivelse den 9 augusti 1955 har *telestyrelsen* för Kungl. Maj:ts prövning överlämnat ett den 23 maj och 20 juni 1955 dagtecknat köpekontrakt, enligt vilket styrelsen — under förutsättning av Kungl. Maj:ts

tillstånd — för en köpeskilling av 76 000 kr. till fabrikören Elof Bengtsson, Ystad, försäljer fastigheten nr 5 inom kvarteret Kristina i Ystad.

Beträffande avtalet i övrigt torde få hänvisas till handlingarna.

Telestyrelsen meddelar, att den å tomten befintliga, ca 100 år gamla byggnaden, vilken är uppförd i sten under plåttak, tidigare inrymde telefon- och telegrafstation jämte lokaler för allmänheten, telekommissarien och telefonbyrån. Sedan nybyggnad för automatisk telefonstation m. m. tagits i bruk i juli 1955, är byggnaden icke längre erforderlig för televerkets behov. På förfrågan har byggnadsstyrelsen meddelat, att behovet av statliga administrationsbyggnader i Ystad är ringa, varför ett bibehållande av fastigheten i statens ägo för sådant ändamål icke synes vara ekonomiskt försvarligt.

Med anledning av det anförda har telestyrelsen ansett fastigheten böra försälgas. Av de anbud, som infordrats, uppgick det högsta till 76 000 kr. Då fastigheten av vederbörande länsbostadsdirektör värderats till 65 000 —75 000 kr., anser styrelsen anbudet vara godtagbart. Därjämte har från bostadsstyrelsen underhand inhämtats, att denna icke har något att erinra mot köpeskillingen.

Departementschefen

Jag biträder telestyrelsens förslag och hemställer, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att bemyndiga Kungl. Maj:t att godkänna det av telestyrelsen ingångna avtalet avseende försäljning av tomten nr 5 i kvarteret Kristina i Ystad.

10:o.

Med skrivelse den 9 december 1955 har *telestyrelsen* för Kungl. Maj:ts prövning överlämnat ett den 18 november samma år dagtecknat köpekontrakt, enligt vilket televerket — under förutsättning av Kungl. Maj:ts och riksdagens tillstånd — för en köpeskilling av 338 000 kr. till byggmästaren Folke Ericsson försäljer fastigheten nr 26 i kvarteret Morkullan i Stockholms stad.

Beträffande avtalet i övrigt torde få hänvisas till handlingarna.

Telestyrelsen meddelar, att fastigheten tidigare tillhört telegrafverkets pensionsfond men år 1944 överförts till televerket, i samband med att detta ålades att direkt bestrida samtliga pensionskostnader. Fastigheten, som innehåller 33 omoderna lägenheter, är bokförd till 300 150 kr., varav 134 260 kr. i markvärde och 165 890 kr. i byggnadsvärde. 127 640 kr. 10 öre har avsatts till värdeminskningsskonto.

Under de närmaste åren torde det bli nödvändigt att nedlägga avse-

värda belopp på fastighetens underhåll. Då fastigheten ej erfordras för verkets drift och ej heller, enligt vad byggnadsstyrelsen underhand meddelat, bör reserveras för annat statligt ändamål, anser telestyrelsen, att den bör försäljas. Av infortrade anbud uppgår det högsta till 338 000 kr. Bostadsstyrelsen har till telestyrelsen meddelat, att de avgivna anbuden synes relativt höga i förhållande till fastighetens värde, men har med hänsyn till föreliggande omständigheter funnit det motiverat med en försäljning till det angivna priset.

Departementschefen

× Jag tillstyrker telestyrelsens förslag och hemställer, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att bemyndiga Kungl. Maj:t att godkänna det av telestyrelsen ingångna avtalet avseende försäljning av tomten nr 26 i kvarteret Morkullan i Stockholm.

Till vad föredragande departementschefen under punkterna 1:0—10:0 hemställt, däri statsrådets övriga ledamöter instämmer, behagar Hans Maj:t Konungen lämna bifall samt förordnar, att proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar, skall avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:

Staffan Briem